

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA
OSTRAVA**

Hornicko – geologická fakulta

Institut geologického inženýrství

Vrcholový sport v podmínkách hornického města Havířov

The Top sport in Conditions of Havířov Mining City

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor:

Pavla Durčáková

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Martin Klempa

Ostrava 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Hornicko-geologická fakulta
Institut geologického inženýrství

Zadání bakalářské práce

Student: **Pavla Durčáková**
Studijní program: B2110 Geologické inženýrství
Studijní obor: 2101R004 Geovědní a montánní turismus
Téma: Vrcholový sport v podmínkách hornického města Havířov
The Top Sports in Condition of Havířov Mining City

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Podmínky pro rozvoj vrcholového sportu v OKR
3. Profesionální sportovní kluby a aktivity v kontextu rozvoje města Havířov
4. Posouzení současného stavu a úrovně vrcholového sportu ve vybraném městě
5. Závěr

Seznam doporučené odborné literatury:

Dle pokynů vedoucího bakalářské práce

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

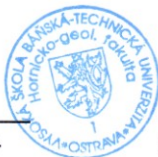
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Klempa**

Datum zadání: 31.10.2010

Datum odevzdání: 30.04.2011

doc. Ing. Radomír Grygar, CSc.
vedoucí institutu

prof. Ing. Vladimír Slivka, CSc., dr.h.c.
děkan fakulty

Prohlášení

- Celou bakalářskou práci, včetně příloh, jsem vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.
- Byla jsem seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména §5 – využití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a využití díla školního a §60 – školní dílo.
- Beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§35 odst. 3).
- Souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezentačnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce.

Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO.

- Bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu §12 odst. 4 autorského zákona.
- Bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 30. 04. 2011

Pavla Durčáková

.....

Anotace

Bakalářská práce pojednává o historii, současnosti a budoucnosti vrcholového sportu v podmínkách hornického města Havířova a jeho blízkém okolí. Obsahuje geografická, demografická, politická a kulturní specifika pro tuto oblast, a dále informace o dosažených sportovních výsledcích, které lze interpretovat jako vrcholové z hlediska celostátního, evropského či světového sportu. V další části bakalářské práce popisují nejúspěšnější sportovní odvětví a kluby, které působí, nebo působily v Havířovském regionu. Rovněž bakalářská práce obsahuje nejvýznamnější osobnost havířovského sportu, která se zapsala do historie tohoto města a to Otu Zarembu. V závěru bakalářské práce hodnotím současný stav a perspektivu vrcholového sportu v této lokalitě v závislosti na finančních prostředcích, dotacích města či sponzorských aktivit.

Klíčová slova: Havířov, vrcholový sport, OKR, tělovýchovná jednota, Ota Zaremba

Summary

The Bachelor thesis deals with the history, present and future of the top sport in conditions of Havířov mining city and its close surroundings. Includes geographic, demographic, political and cultural specifics in this area, informations on the achievements of sports results which can be interpreted as a peak in terms of national, European or world sport. The next part of bachelor thesis describes the most successful sports and clubs that operate or operated in Havířov region. Also the thesis comprises the most important personality of Havířov sport that shaped the history of this city's Ota Zaremba. The concluding part evaluates the current state and prospects of the top sport in this area depending on funding, grants and sponsorship of activities.

Keywords: Havířov, the top sport, OKR, physical training association, Ota Zaremba

Poděkování

Děkuji tímto svému vedoucímu diplomové práce, panu Ing. Martinu Klempovi, za odborné vedení, připomínky a rady, které mi poskytoval během vypracování této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat panu Ing. Zdeňkovi Dobrovskému, CSc. za velmi cenné informace, za zapůjčení podkladů a inspiraci. V neposlední řadě také panu Ing. Josefu Tkáčovi a Ing. Ondřeji Zemanovi za podporu, rady, připomínky a diskuze k danému tématu. Rovněž patří můj dík rodině za podporu při studiu, trpělivost a tvorbu potřebného zázemí.

Obsah

1	Úvod.....	1
1.1	Město Havířov.....	2
1.2	Definice pojmu vrcholový sport.....	5
2	Podmínky pro rozvoj vrcholového sportu v OKR.....	7
2.1	Podmínky pro rozvoj sportovní činnosti v Havířově	8
2.2	Víceúčelová hala v Havířově - historie	9
2.3	Důl Antonín Zápotocký (nyní Důl Lazy).....	10
2.4	Důl Dukla	10
3	Profesionální sportovní kluby a aktivity v kontextu rozvoje města Havířov	12
3.1	Výčet hlavních sportů působících v Havířově na vrcholové úrovni	12
3.1.1	Aerobic.....	12
3.1.2	Atletika.....	13
3.1.3	Florbal	16
3.1.4	Fotbal	17
3.1.5	Judo	17
3.1.6	Karate	18
3.1.7	Lední hokej	18
3.1.8	Mažoretky	19
3.1.9	Motorismus	20
3.1.10	Rugby.....	21
3.1.11	Stolní tenis	22
3.1.12	Vodní lyžování.....	23
3.1.13	Volejbal.....	23
3.1.14	Vzpírání	23
3.2	Trenérská činnost jako základ sportovních úspěchů	25
3.3	Osobnost vrcholového sportu v Havířově.....	26
3.4	Výstava „Sport v našem životě“	27
4	Posouzení současného stavu a úrovně vrcholového sportu ve vybraném městě	28
4.1	Současná dotační politika města Havířova	29
4.2	Dotace z ČSTV (Český svaz tělesné výchovy).....	31
4.3	Sportovní centra mládeže	33
5	Závěr	34
	Použitá literatura	36
	Seznam obrázků.....	40
	Seznam tabulek	40

Seznam použitých zkratek

AC	atletický club
AFK Suchá	Amatérský fotbalový klub Suchá
aj.	a jiné
AO Slavia Havířov	Atletický oddíl Slavia Havířov
atd.	a tak dále
atp.	a tak podobně
AZ Havířov	Název hokejového klubu Havířov
ccm	centimetr krychlový (jednotka objemu)
ČMFS	Českomoravský fotbalový svaz
ČR	Česká republika
Čs. svaz vzpírání	Československý svaz vzpírání
ČSAD	Československá autobusová doprava
ČSFR	Československá federativní republika
ČSK Moravská Suchá	Československý klub Moravská Suchá
ČSR	Československá republika
ČSSR	Československá socialistická republika
Důl ČSM Stonava	Důl československé mládeže
FBC IRIS Havířov	Florbalový club IRIS Havířov
FbK Lavina Havířov	Florbalový klub Lavina Havířov
FK Baník Havířov	Fotbalový klub Havířov
FK TEAM 96	Florbalový klub TEAM 96
ha	hektar (jednotka plošného obsahu)
HC Havířov	Hokejový club Havířov
IMA	International majorettsport association
Ing.	Inženýr
Kč	Koruna česká (měnová jednotka)
KČT Lazy	Klub českých turistů Lazy
kg	kilogram (jednotka váhy)
km/h	jednotka kilometr za hodinu
KSČ	Komunistická strana Československa
m	metr (jednotka délky)

ME	Mistrovství Evropy
MF	Ministerstvo financí
MFK Havířov	Městský fotbalový klub Havířov
MS	Mistrovství světa
např.	například
NSR	Německá Spolková republika
OH	Olympijské hry
OKD	Ostravsko-karvinské doly
OKR	Ostravsko-karvinské revíry (nyní OKD)
OKR	Ostravsko-karvinský revír
OS ČSTV	Okresní sdružení Českého svazu tělesné výchovy
OU 9. květen	Odborné učiliště dolu 9. květen
OU	Ostravská univerzita
pol.	polovina
RC Havířov	Rugbyový club Havířov
resp.	respektive
RVHP	Rada vzájemné hospodářské pomoci
SK Beskyd Havířov	Sportovní klub Beskyd Havířov
SKST Baník Havířov	Sportovní klub stolního tenisu Baník Havířov
SORELA	Socialistický realismus
SOU	Střední odborné učiliště
SP	Světový pohár
TJ	Tělovýchovná jednota
tj.	to je
TJ-SK	tělovýchovná jednota – sportovní klub
TOP 12 Evropy mužů	Evropský pohár mužů
tzv.	takzvaný
USA	Spojené státy americké
VK Havířov	Volejbalový klub Havířov
VOKD, a.s.	Výstavba ostravsko-karvinských dolů
VŠB-TUO	Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
ZŠ M. Kudeříkové	Základní škola Marie Kudeříkové

1 Úvod

Zadáním bakalářské práce bylo zjistit stav vrcholového a případně výkonnostního sportu v oblasti města Havířova a blízkého okolí, a to od 50. let až po současnost.

K prozkoumání této problematiky jsem přistoupila ze dvou směrů. První směr byl založen na prostudování dostupné faktografie z různých zdrojů. Druhý směr byl založen na osobních rozhovorech s pamětníky, se zástupci sportovních klubů, s bývalými sportovci, s bývalými vedoucími pracovníky OKD a se současnými představiteli města Havířova.

Abych zjistila, jaké podmínky pro provozování vrcholového sportu panovaly v různých obdobích historie města Havířova, musela jsem hledat spojitost mezi zdroji materiální podpory a sportovním prostředím, a to v různých časových obdobích.

Pro přehlednost a lepší orientaci jsem práci metodicky rozdělila na několik částí. Historie sportu v oblasti Havířova do roku 1989, historie od roku 1989 do roku 2011, zhodnocení momentálního stavu a nakonec i možnosti rozvoje sportu v blízké budoucnosti. Zvolená metodologie spočívala v hledání podkladů o historii sportu v definované oblasti v Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě, v Ústřední knihovně Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, v Knihovně Ekonomické fakulty VŠB – TUO, v archivu Hornického muzea v Ostravě – Petřkovicích (nyní Landek park) a v neposlední řadě jsem využila Městské informační centrum Havířov. Dalšími zdroji informací byly internetové stránky sportovních klubů, hornických společností, stránky o historii, minulosti a současnosti českého hornictví, kroniky města Havířova atp.

Z těchto zdrojů jsem vybrala informace o vrcholových sportovcích regionu, dosažených výsledcích a významných soutěžích pořádaných v definované oblasti. Dále jsem prozkoumala historii klíčových klubů, které vykazovaly úspěchy na vrcholové úrovni. Z této historie jsem separovala informace o výstavbě sportovišť, rozvoji tělovýchovných jednot a klubů a zpětný vliv těchto aktivit na vrcholový sport.

1.1 Město Havířov

Statutární město Havířov je druhým největším městem v Moravskoslezském kraji (82 896 obyvatel, údaje k 1. lednu 2010 podle ČSÚ) a zároveň je nejmladším městem České republiky. Havířov leží na jižním okraji ostravsko-karvinské průmyslové oblasti, přibližně v poloviční vzdálenosti mezi Ostravou a pohraničním městem Český Těšín. Na severu hraničí s hornickými středisky Petřvaldem, Orlovou a Karvinou, na západě s obcemi Šenov a Václavovice.

Nejvýznamnější budovou z hlediska historie města je kino Radost (viz. obr. č. 1). Město zde převzalo 4. prosince roku 1955 svůj název i zřizovací listinu. Tato budova je součástí chráněné památkové oblasti *SORELA*, která byla nazvána podle uměleckého směru ve světě známého jako tradicionalismus, v Německu jako poválečná moderna a v Česku se jí také říká socialistický realismus. [7], [17], [22], [48]

Obr. 1 – Kulturní památka Kino Radost
(foto autor)

Obr. 2 – Fontána za kinem Radost
(foto autor)

Havířov má co nabídnout v oblasti turistiky i cestovního ruchu. Nedaleké Beskydy a také dvě přehrady – Žermanická a Těrlická skýtají možnosti sportu, zábavy i odpočinku. Na Těrlické přehradě se nachází elektrický vlek pro vodní lyžování, který může využívat i veřejnost. Blízké Beskydy jsou synonymem pro zimní sporty i celoroční turistiku. [7]

*Obr. 3 – Základní kámen města Havířova
(foto autor)*

Katastrální území města má rozlohu 3 200 ha. Po stránce správní je město děleno na části: Město, Šumbark, Podlesí, Životice, Bludovice, Prostřední Suchá, Dolní Suchá a Dolní Datyně. Z původně malého obytného sídliště pro okolní doly v Petřvaldu a Radvancích vyrostlo v krátké době moderní město. Od roku 1990 je Havířov statutárním městem. [7], [14]

Obr.4 – Hlavní třída (Havířov, 2005)

*Obr. 5 – Kyvadlo na náměstí Republiky
(foto autor)*

Hlavním důvodem jeho vzniku byla potřeba zajistit byty pro pracovníky dolů a hutí v období rozvoje průmyslu na Ostravsku po 2. světové válce. Charakter „socialistického města“ a rychlost jeho výstavby determinovaly i jeho zcela výjimečné postavení mezi městy České republiky. Charakter města dosud odpovídá účelu, pro který byl založen, neboť stále značná část ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždí za prací. [16], [17]

Obr. 6 – Hornictví v Havířově (Havířov, 2005)

Obr. 7 – Důlní vozík (foto autor)

Architekti projektující v 50. letech byty na rychle se rozvíjejícím Ostravsku nechtěli stavět nové domy v „buržoazním“ předválečném stylu, a proto se obrátili pro inspiraci do české renesance, o čemž vypovídají četné římsy, štíty, čučky a sgrafita, jimiž jsou domy vyzdobeny.

Jednou z předností Havířova je příjemné prostředí, dostatek veřejné zeleně, nízký stupeň znečištění ovzduší a minimální povrchová degradace krajiny důlní těžbou (viz. obr. č. 8 a 9). [7], [16], [17]

Obr. 8 – Město a jeho zeleň (foto autor)

Obr. 9 – V centru města (foto autor)

Po celou dobu své existence je jméno města spojeno s přívlastkem město zeleně a květů. Přihlásilo se v roce 2009 do soutěže Město stromů, ve které zvítězilo a získalo právo zúčastnit se mezinárodního hodnocení Entente Florale Europe - Evropská kvetoucí sídla (viz. obr. č. 11). Havířov jako první město České republiky získal pořadatelsví Mistrovství Evropy ve floristice 2011. [7]

*Obr. 10 – Městská zeleň
(Havířov – město budoucnosti, 2010)*

*Obr. 11 – Havířov – město zeleně
(foto autor)*

1.2 Definice pojmu vrcholový sport

Pojem vrcholový sport obecně zahrnuje takovou úroveň sportovních výkonů, které jsou souměřitelné s celostátní, evropskou nebo světovou špičkou v daném odvětví sportu. To předpokládá reprezentační účast sportovců nebo klubových družstev na mistrovstvích České republiky, Evropy a světa nebo na olympijských hrách.

Pro potřeby této práce jsem uvažovala o širším pojetí tohoto významu, jelikož některé kluby pořádají pouze ligové soutěže nebo jen pohárové soutěže. Takové kluby se pak neúčastní např. mistrovství ČR, ale bojují ve vyšších ligových soutěžích nebo někdy na mezinárodních soutěžích a bylo by tedy chybou je vyjmout z tématu práce. Podobně i v pohárových soutěžích může jít o velmi prestižní kláně, ale kromě špičkových sportovců se mohou účastnit i sportovci a týmy s relativně nižší výkonností.

Výkonnostní sport představuje zájmovou soutěžní činnost ve sportovních klubech. Hranice mezi běžným výkonnostním a vrcholovým sportem může být v řadě případů diskutabilní, protože ji nedefinuje aktuální stav výsledků, ale i další faktory.

Vrcholovým sportovcem se závodník může stát buď dosahováním výsledků v postupových soutěžích, nebo nominací. Zařazování sportovců do reprezentačního výběru, resp. do kategorie, kterou máme na mysli, když hovoříme o vrcholovém sportu, má svá specifika. Dosahované výsledky vrcholových sportovců nemusí být nutně příliš vzdálené výsledkům, které dosahují sportovci nezařazení na vrcholovou úroveň. Rozhoduje i stabilita podávaných výkonů, perspektiva sportovce k dalšímu vývoji a v neposlední řadě i ekonomické faktory, které omezují počet vrcholových sportovců vzhledem k materiálním možnostem nebo aktuálním potřebám reprezentace.

2 Podmínky pro rozvoj vrcholového sportu v OKR

Abychom správně porozuměli významu sportu a jeho historie v OKR od 50. let do roku 1989, musíme vzít v potaz tehdejší politickou situaci, potřeby tehdejšího národního hospodářství a potažmo i úkoly vyplývající z plánů RVHP.

Rozvoj sportu v OKR byl dán několika základními faktory. Jedním z nich byly demografické podmínky, kdy koncentrace obyvatel v produktivním věku byla v této průmyslové oblasti velmi vysoká. To bylo dáno mimo jiné i tím, že tehdejší vládní politika preferovala těžký průmysl a do ostravsko-karvinské pánve se soustředilo těžiště národohospodářských plánů v této oblasti.

Dalším faktorem byla snaha zaměstnat co největší počet obyvatelstva mimo pracovní dobu činností, která by přispívala k rekonvalescenci po těžké a namáhavé práci v dolech, úpravnách uhlí, koksovnách a hutích. Mimo rekreační funkci měla preference sportu i svůj politický záměr. Výhoda osmi hodinové pracovní doby dovozovala dostatek prostoru pro trávení volného času sportovními aktivitami.

Je ovšem pravdou, že zvláště dělnická mládež ve svých volno časových aktivitách sama preferovala sportovní vyžití. Zakládání sportovních klubů různého zaměření bylo proto pro tehdejší stranické funkcionáře poměrně snadné. Plán rozvoje sportovních aktivit byl jednou z klíčových terciárních položek souborů opatření, která měla směřovat k naplňování poslání celého regionu.

Obecně pro rozvoj sportovních klubů v celé republice bylo třeba zajistit i materiální základnu. Bylo několik možností, jak tohoto docílit, ale jako optimální se i z ideologického hlediska jevila možnost zainteresovat výrobní podniky.

Jedním z tehdejších politických cílů bylo posilování kolektivního vědomí. Zaměstnanci pracující ve státních podnicích byli vedeni k dalším společným aktivitám i ve volném čase. Z toho samozřejmě vyplývalo, že výrobní podniky musely část svých aktivit směřovat do této oblasti a materiálně zajistit fungování sportovních klubů. Tento postup byl plošně preferován stranickým aparátem a stal se nedílnou součástí podnikových plánů a plánů závodních organizací KSČ a dalších organizací Národní fronty. Materiální prostředky pro rozvoj sportu byly ovšem zajišťovány i z úrovně místních národních výborů, okresních a krajských národních výborů. To se týkalo zvláště výstavby hřišť, sportovních hal, stadiónů a dalších větších objektů.

Je tedy logické, že v OKR úlohu státních podniků převzaly i jednotlivé doly. V bezprostředním okolí Havířova se nacházelo několik velkých šachet, které v té době zajišťovaly produkci kvalitního černého uhlí pro hutě, elektrárny, koksovny, ostatní národní podniky a také na export.

Podpora dolů byla dvojího druhu. Oficiální podpora, která byla zakotvena v dokumentech tehdejší doby, se týkala organizace větších sportovních akcí, výstavby sportovišť atp. Neoficiální podpora měla formu zajištění materiálních podmínek pro vybrané sportovce. Tito byli navenek zařazeni do běžného pracovního poměru, který ovšem nevykonávali, protože se věnovali plně sportu. Od šachty pobírali plat, aniž by vykonávali prokazovanou pracovní činnost. Další formou podpory šachet bylo zajištění tehdy nedostatkových bytů pro sportovce a jejich rodiny. Angažovanost dolů byla v těchto případech na hraně konfliktu s tehdy platnými předpisy, ale pro dobro věci byla tolerována. Pamětníci vzpomínají, jak se zařizovaly výhody pro sportovce mimo oficiální postupy. Bez takové podpory by se ovšem výkonnostní a vrcholový sport nemohl rozvíjet. Lze tedy konstatovat, že pro mnoho sportovců byla pomoc dolů klíčová.

Kromě samostatných aktivit šachet přicházela významná část podpory sportu přímo z generálního ředitelství OKR (nyní OKD) resp. od členů vrcholového vedení, kteří sami ve svém mládí byli aktivními sportovci pocházejícími z hornických sportovních jednot.

2.1 Podmínky pro rozvoj sportovní činnosti v Havířově

Vzhledem k příznivému demografickému vývoji Havířova sílily požadavky na zlepšování podmínek pro sport a tělovýchovu. Vlastní tradice měly sportovní organizace a dobrovolná tělovýchovná činnost v předměstských obcích ještě před výstavbou města – hornické tělovýchovné jednoty, sportovní organizace a dobrovolná tělovýchovná sdružení. Síť sportovních zařízení narůstala poměrně rychle, a to v závislosti na dynamickém populačním vývoji města. Nicméně, kapacitou i technickou vybaveností vesměs zaostávala za veřejnými požadavky.

Podstatné oživení sportovního dění přineslo postavení víceúčelové haly s umělou ledovou plochou a kapacitou hlediště 6 000 míst. V přilehlých objektech se uskutečnilo v roce 1978 mistrovství Evropy ve vzpírání a další mezinárodní akce jak sportovního, tak společenského významu. Z dalších zařízení podněcovaly rozvoj sportu a tělovýchovy

2011

učilištní objekty, umožňující především pěstování sálových sportů. Některá starší hřiště ještě vyhovovala, ale bylo třeba postavit i nová sportoviště. Týkalo se to hlavně halových sportovních objektů. [14], [39]

2.2 Víceúčelová hala v Havířově - historie

Moderní sportovní dominantou se stala víceúčelová sportovní hala v Havířově na Těšínské ulici (viz. obr. č. 12). Stavba byla zahájena v roce 1966 a to s rozpočtem 14 miliónů korun. Stavbu prováděl podnik VOKD, a.s. (Výstavba ostravsko-karvinských dolů). Na svou dobu byla moderní a dobře vybavená.

Mnohokrát se stala místem celostátních a mezinárodních sportovních událostí. Snad nejvýznamnější bylo 57. Mistrovství Evropy ve vzpírání, Mistrovství ČSSR ve vzpírání, Mistrovství Evropy v košíkové, Mistrovství ČSSR v krasobruslení, Mistrovství Evropy v ledním hokeji žen a mnoho dalších soutěží, turnajů, přeborů a také exhibicí.

Bez pochyby se jedná o objekt, který má z hlediska vrcholového sportu v havířovské oblasti zcela mimořádný a svým způsobem i unikátní význam. Žádné jiné sportoviště v oblasti Havířova a blízkého okolí nemá tak slavnou minulost a tak značný přínos pro zdejší vrcholový sport. [39]

Obr. 12 – Víceúčelová hala města Havířov

(foto autor)

Víceúčelová hala je součástí příspěvkové organizace Správa sportovních a rekreačních zařízení Havířov. [39], [40]

2.3 Důl Antonín Zápotocký (nyní Důl Lazy)

Je hlubinný důl na černé uhlí, který se nachází v jihozápadní části karvinské oblasti ostravsko-karvinského černouhelného revíru. Důlní pole tohoto dolu se nachází na katastrech měst Orlová a Karviná. Důl provozuje těžební společnost OKD.

V současnosti důl těží kolem 2 miliónů tun uhlí různé kvality (od koksovatelného až po energetické) ročně. Těžba probíhá jak v tzv. karvinských (sloje o větší mocnosti s méně kvalitním uhlím), tak v ostravských slojích (sloje s menší mocností a kvalitnějším uhlím).

Budování současného dolu Lazy bylo zahájeno v roce 1890, tehdejší název byl *Neuschacht* (Nová jáma). V roce 1950 došlo k přejmenování na „Důl Antonín Zápotocký“ a v roce 1991 na současný název „Důl Lazy“. 1. července 1995 došlo ke sloučení dolů Lazy, Dukla a František do jednoho odštěpného závodu pod názvem Důl Lazy. Těžba uhlí na Františku byla ukončena v roce 1999 a Důl Dukla byl v rámci útlu začleněn od 1. února 2006 pod Důl Paskov.

Důl Antonín Zápotocký se stal v roce 1966 sponzorem hokejového oddílu v Havířově. Vedení oddílu jednalo o sponzoringu s vedením dolu. Šachta nakonec svolila a klub byl zajištěn – vedení dolu finančně dotovalo chod hokejového klubu, hráči nebyli profesionály, byli zaměstnanci šachty a dostávali mzdy. V roce 1995 skončil sponzoring Dolu Lazy (který byl zpět přejmenován z Dolu Antonína Zápotockého). Novým sponzorem se tehdy stalo město Havířov. [1], [5], [41]

2.4 Důl Dukla

Psal se rok 1905, když společnost Bratří Gutmannové získala koncesi pro dobývání kamenného uhlí v Dolní a prostřední Suché. Nově založená jáma dostala jméno po habsburském mocnáři Františku Josefu I. – Kaiser Franz Joseph Schacht.

Roku 1949 se šachta přejmenovala na Důl Dukla a v roce 1954 zde dosáhli havíři rekordní roční těžbu 1 080 918 tun. Ve 2. pol. 50. let došlo k rozsáhlé rekonstrukci důlních a povrchových provozů, modernizovala se technika, zkvalitňovala se odbornost lidí. Velký význam pro intenzivní rozvoj šachty a stabilizaci jejich zaměstnanců mělo založení nejbližšího města Havířov (r. 1955). [2], [5], [44], [45]

Největší důlní katastrofa na našem území po 2. světové válce a svým rozsahem čtvrtá od konce minulého století se udála na Dole Dukla v Havířově-Suché 7. července 1961. Během důlního požáru, který se rychle rozšířil, zde zahynulo 108 horníků.

V roce 2006 byla Dukla připojena k Dolu Paskov, následně bylo rozhodnuto, že Dukla bude utlumena. Poslední vozík vyvezli havíři na povrch 10. ledna 2007 a 19. června 2008 byla odstřelena skipová těžní věž, což bylo poprvé v historii České republiky, kdy byla podobná těžní věž odstřelena. Útlumem dolu Dukla zároveň ukončil činnost poslední důl na území města Havířov.

Důl Dukla společně s Dolem 9. květen byli patronem začínajících vzpěračských sportovců Baníku Havířov. Speciálně se Důl Dukla ve své podpoře sportu věnoval stolnímu tenisu. Ve 2. pol. 50. let umožnil ve svých prostorách založení sportovního klubu SKST Baník Havířov, který od počátku dosahoval výborných výsledků. Později ze svých prostředků také dotoval výstavbu herny pro stolní tenis s mezinárodními parametry, a to v areálu SOU Dolu Dukla. [2], [5], [44], [45]

3 Profesionální sportovní kluby a aktivity v kontextu rozvoje města Havířov

3.1 Výčet hlavních sportů působících v Havířově na vrcholové úrovni

V některých sportovních odvětvích dosáhlo město celostátní a mezinárodní úrovně. Mezi úspěšné sporty se zařadilo vzpírání, stolní tenis, kopaná, lední hokej, florbal, judo, karate, lehká atletika mládeže, rugby, vodní lyžování, aerobic a další.

V oblasti Havířova působily a působí i jiná sportovní odvětví, která i když nedosahovala tak vynikajících výsledků, byla a jsou nedílnou součástí celého „sportovního ekosystému“ této lokality.

Zvláště u mladých začínajících sportovců bývá obvyklé, že svoji sportovní identitu hledají napříč postupně mezi několika sporty. Díky rozmanitému sportovnímu prostředí mohou začít svou sportovní kariéru ve zcela jiném odvětví a do následujících druhů sportů si přinést zkušenosti, fyzickou zdatnost, tréninkové metody a další podobné aspekty.

Při postupném poznávání různých sportů a hledání individuálně nejvhodnějšího sportu se posilují prvky kolektivní spolupráce, potřeba soutěživosti, vzájemná znalost sportovců z jiných klubů a odvětví atp. Výše vyjmenované úspěšné sporty by tedy nebylo správné jednoduše vytrhnout z celého komplexu, který tvoří lokální sportovní prostředí.

Kromě tělovýchovných jednot Baník, Slávia, AZ Havířov se podílely na rozvoji sportovního dění též sportovní organizace ČSAD, Favorit, Lokomotiva, OU 9. květen, OKR Rekultivace, Slovan, Sokol a Stadión. [11], [13], [14]

3.1.1 Aerobic

Maniak aerobic Havířov

Tento klub působí v Havířově již od roku 1999. Zpočátku byl provozován pouze v rozsahu několika málo komerčních hodin. Později se rozšířila jeho působnost pro dospělé a následně i pro mládež. Podle výkonnosti se děti rozdělovaly do skupin. Společně se potkávaly na různých soutěžích pro jednotlivce a s velice dobrými výsledky se zúčastňovaly soutěží a také aerobní ligy Zdeny Vitákové. To pokračovalo až do roku 2001, kdy se konal první pokus o prolomení bariéry do opravdového závodního světa.

Byly vytvořeny dvě skupiny, které měly v plánu prorazit ve fitness step aerobiku. Po první sezóně se klub začal angažovat v jiné soutěži. A to v Aerobic team show, která se koná každý rok celkem 3x. Tato soutěž se pro klub stala klíčovou a naplno ho zaměstnávala během celého roku. Pravidelně se klub účastnil skoro ve všech kategoriích, závodil s 4-5 sestavami v každé sezóně. Při prvním pokusu na této soutěži se skupina „V síti“ probojovala až na mistrovství republiky do Brna, kde porazila všechny soupeře. Také v následujících sezónách se Maniak objevoval na předních příčkách soutěží.

Profesionální růst donutil závodníky postoupit dále - od roku 2007 se pravidelně připravují i na závody fitness a sportovního aerobiku, kde se stále více zdokonalují. [20], [23], [24]

Obr. 13 – Maniak aerobic Havířov (Internet 1)

3.1.2 Atletika

Atletický oddíl Slavia Havířov

Atletický oddíl v Havířově byl založen na podzim roku 1965 při vznikající TJ Slavia Havířov. U jeho zrodu stáli pánové Manfréd Kosel, Lubomír Procházka a Petr Žerava. Posledně jmenovaný se stal současně prvním předsedou. Tréninky i závody se zprvu odehrávaly na stadiónu Slovanu v Havířově – Šumbarku. Základem mužských družstev se stali učni hornických učilišť. Ale záhy se podařilo sestavit i dorostenecké družstvo dívek. Následující rok již byla do soutěží přihlášena družstva žákovská, dorostenecká i družstvo mužů.

V roce 1967 byla založena experimentální sportovní třída se zaměřením na atletiku, a to při ZŠ M. Kudeříkové. V témže roce získal dorostenec Svatopluk Toman první medaili na republikovém mistrovství v běhu na 300 m. V roce 1968 zahájil oddíl v tělocvičně ZŠ M. Kudeříkové první halovou sezónu. Soutěžilo se v bězích na 30 a 40 m, v překážkových disciplínách, skocích do výšky a o tyči. V té době byl pořádáním Malé a Velké ceny Havířova ve skoku vysokém pro žákovské, dorostenecké a dospělé kategorie položen základ současné Havířovské laťce mládeže.

Za dobu své existence uspořádal oddíl nespočet akcí masového i výkonnostního charakteru. Organizačně bylo několikrát zabezpečováno i mistrovství České republiky v přespolním běhu dospělých, dorostu a žactva. Také jednotlivci získali na celorepublikových soutěžích úctyhodných 644 medailí. Z toho v rámci mistrovství ČSSR/ČSFR 76x 2. místo a 93x 3. místo. Z mistrovství ČSR/ČR přivezli havířovští borci 139x 1. místo, 127x 2. místo a 113x 3. místo.

Velkých úspěchů bylo dosaženo v soutěžích družstev. Družstvo žen několikrát získalo prvenství v národní lize, 9x bojovalo v kvalifikaci o celostátní ligu. Starší dorostenky se staly 5x mistrem tehdejšího Československa.

Nedílnou součástí atletického dění v Havířově je rozvoj atletiky při sportovních třídách ZŠ M. Kudeříkové. Žáci této školy zvítězili 5x v celostátním finále Poháru Českého rozhlasu a řada z nich reprezentovala školu i na mezinárodním poli. Oddíl vychoval několik reprezentantů v kategorii dospělých. Například čtvrtkařku Olgu Knochovou, účastnici ME v Praze, Annu Filičkovou, do roku 2005 českou rekordmanku na 400m překážek a účastníka historicky prvního MS v roce 1983, Libora Šebestu, reprezentujícího štafetu 4x 400m na ME v Praze. [20], [25], [26], [27], [28]

Největší chloubou je však jedna z nejlepších trojskokanek na světě, olympijská medailistka a mistryně světa Šárka Kašpárková (*20. května 1971, Karviná), která navštěvovala sportovní třídy na ZŠ M. Kudeříkové a do svých šestnácti let závodila za Havířov. Svou atletickou kariéru ukončila v roce 2006, o tři roky později se ale k vrcholovému sportu vrátila, ovšem jako basketbalistka (od roku 2009 v basketbalovém týmu Valosun Brno). [26], [29]

Obr. 14 – Šárka Kašpárková (Internet 2)

Ve stopách Šárky Kašpárkové úspěšně pokračuje výškař Jaroslav Bába, který se již chlubí bronzovou medailí z OH v Athénách.

Zlatá éra atletiky v Havířově nastala v 80. letech. Členská základna tehdy přesahovala pravidelně 700 členů a řadila se mezi největší oddíly v ČSSR. V roce 1991 byl po několikaletém úsilí dokončen atletický stadión se závodními parametry. O rok později došlo k získání právní subjektivity a přejmenování na název Atletický Club Havířov. Tímto krokem došlo po letech i k logickému odloučení od TJ Slavia Havířov. V lednu 2005 rozhodla valná hromada klubu o transformaci AC do Slavia Havířov pod novým názvem AO Slavia Havířov. V současné době má členská základna atletického oddílu okolo 150 členů. [14], [20], [28]

Pavel Maslák Atletickým juniorem roku

Při slavnostním vyhlášení ankety *Atlet roku 2010* přenášené Českou televizí se objevilo i jméno závodníka AO Slavia Havířov Pavla Masláka, který byl vyhlášen nejlepším juniorem v této sezóně. Prestižní ocenění si zasloužil zejména úspěšnou účastí na Mistrovství světa juniorů v Kanadě, kde 6. místo na trati 200m bylo nejlepším umístěním českých juniorských závodníků.

Pozadu nezůstávají ani další jeho letošní výsledky. Získal čtyři Mistrovské tituly – dva v kategorii juniorů a dva mezi atlety do 22 let, vše na tratích 100 a 200m. Přidal dva Mistrovské juniorské tituly v hale na tratích 60 a 200m. V kategorii dospělých na Mistrovství ČR v hale obsadil dvakrát druhé místo, také na 60 a 200m. Od roku 2009 je držitelem dvou českých juniorských rekordů na tratích 100 a 200m. [20], [27]

TJ Start Havířov

TJ Start Havířov vyvíjí svou činnost převážně s mládeží do patnácti let a to od roku 1994. Činnost oddílu je na dobré úrovni, závodníci se objevují nejen na okresních, regionálních, republikových, ale i na mezinárodních závodech. Tento oddíl atletiky soutěží a trénuje ve věkových kategoriích předáci, mladší žactvo, starší žactvo. Nabízí kvalitní zázemí pro celoroční tréninky, hřiště i tělocvičny s umělým povrchem, kvalifikované trenéry. Oddíl atletiky TJ Start Havířov je od podzimu 2005 rozšířen o atletickou přípravku. Tato činnost přináší značnou popularitu sportu ve městě. [20]

3.1.3 Florbal

Nejmladším sportem města Havířov je florbal, který však i v tomto městě dosáhl velké obliby, což vedlo ke vzniku několika týmů. Prvním z nich je Torpedo Havířov. Klub byl založen v roce 1995. Jeho členskou základnu tvoří přibližně 400 hráčů a hráček. Nejslabší kategorie bojují na soutěžích, konaných na úrovni Moravskoslezského kraje, zatímco junioři a muži působí v nejvyšších ligách České republiky. Juniorky hrají I. ligu, ženy II. ligu.

Dalším týmem je občanské sdružení FbK Lavina Havířov, které je ale amatérské. Jeho hlavní náplní je výplň volného času mládeže. Každoročně také pořádá turnaj Lavina cup a v současnosti se účastní 1. severomoravské ligy mužů.

FK TEAM 96 Havířov vznikl roku 1996 a začal hrát nejnižší soutěž – třetí moravskou ligu, ze které hned postoupil do ligy vyšší. V sezóně 1997/1998 obsadil oddíl třetí místo II. ligy a v dalším ročníku šestou pozici. Po sezóně se klub sloučil s týmem Slávie Havířov a přestěhoval se do sportovní haly Slávie. Do nového ročníku vstoupil klub s názvem *FK SLAVIA TEAM 96 Havířov*. V sezóně 2001/2002 muži neudrželi II. ligu a sestoupili. Také v III. lize měli co dělat aby se zachránili. V ročníku 2005/2006 se už ale nezachránili a spadli až do Severomoravské ligy. Z té se jim podařilo postoupit v sezóně 2008/2009 a 2009/2010 hráli ve třetí nejvyšší celostátní soutěži.

Posledním florbalovým zástupcem Havířova je klub FBC IRIS Havířov, občanské sdružení založené roku 2003. V současnosti má více než 150 členů v osmi florbalových družstvech, přičemž jsou dvě mužská, jedno juniorské a pět mládežnických. Tento klub se zaměřuje právě na mládež a vychovává možná budoucí skvělé hráče a reprezentanty. [20], [54], [55], [56]

3.1.4 Fotbal

Předchůdcem dnešního *MFK Havířov* byl v roce 1922 založený *ČSK Moravská Suchá*. Z tohoto týmu se postupně stal tým *AFK Suchá*, *SK Beskyd Havířov*, *Baník Dukla Havířov*, *Baník Dukla Suchá*, *TJ Dolu Dukla Suchá*, *TJ Baník Havířov* a *FK Baník Havířov*. Baník dosáhl za dobu své osmdesátileté existence několika úspěchů, mezi ty největší patří několikaleté účinkování klubu ve druhé nejvyšší soutěži. Na konci 80. let bojovali muži o postup do nejvyšší soutěže, ale neúspěšně. Další úspěchy byly v Českém poháru v sezónách 1985/1986, kdy se probojovali až do semifinále, kde je pak vyřadila Dukla Praha. V letech 1990/1991 zastavila Havířov až čtvrtfinálová bitva se Spartou Praha, kdy pražský tým vyhrál 2:0.

Dalším klubem byl *FK Slovan Havířov*, jehož vznik se udál v roce 1951. Nejvýše hrál Slovan v I. A třídě. V roce 2003 došlo ke sloučení *FK Baník Havířov* a *FK Slovan Havířov* a vznikl tak *Městský fotbalový klub Havířov (MFK)*. Ten v sezóně 2007/2008 postoupil do čtvrté ligy – divize díky odstoupení vítězů z Dětmovic, kteří na to neměli potřebné finanční prostředky. Díky tomu se MFK účastní hlavní fáze Poháru ČMFS, ve kterém ale zatím na své dřívější úspěchy nedosáhl. [21]

3.1.5 Judo

Judo má v Havířově dlouholetou tradici. V roce 2007 oslavilo 50 let svého působení v tomto městě. Oddíl vznikl v září roku 1957 při jednotě *Tatran Havířov*. Zakladatelem byl Ing. Karel Kos a pokračovatel Zdeněk Frenštácký. Za celou dobu až do dnešních dnů v klubu vyrostla celá řada závodníků a závodnic, kteří byli a jsou úspěšní na republikových soutěžích a reprezentují klub i republiku v mezinárodních turnajích SP, ME, MS a OH.

Klub se mimo jiné zaměřuje na mládež, která se zúčastňuje všech postupových soutěží. Má ligu mužů, družstvo je složeno z odchovanců klubu a v soutěži se udržuje na špičce. Mezi závodníky, kteří jsou ve výběru reprezentace ČR lze např. jmenovat Marcela Frenštáckého a Alegandra Jurečku. [19], [34]

3.1.6 Karate

TJ Baník Havířov – oddíl karate

Tento oddíl se zabývá přípravou mládeže, dorostu, juniorů a dospělých na vrcholové republikové, evropské a světové úrovni. V roce 2005 měl 147 členů, a to různých věkových kategorií. Mezi největší úspěchy odchovanců patří medaile z evropských soutěží. Mužstvo mužů již devět let po sobě kraluje první lize a v posledních dvou letech se k nim přidali i dorostenci.

Největším oddílovým úspěchem družstva mužů je bezpochyby 4. místo na Mistrovství Evropy klubových družstev z roku 1998. I přes to, že mládež z tohoto oddílu je teprve na začátku své sportovní kariéry, již od žákovských kategorií se mohou pochlubit tituly Mistrů republiky (např. Dudáš Denis, Bobková Karolína, Gurecký Libor, Hrnčír Adam, atd.). Již čtvrtým rokem oddíl zajišťuje konání Mezinárodního turnaje mládeže v karate v Hale Slavie. [35]

3.1.7 Lední hokej

HC Havířov Panthers

Ačkoliv historie města Havířov se píše teprve od roku 1955, zdejší hokejový oddíl má své počátky již v roce 1928. Předchůdcem současného klubu byl klub Lazy. Zpočátku se hrálo na zamrzlém rybníku Liberďák a většina hráčů byla zaměstnána na šachtě Nová Jáma, dnes důl Lazy. Později se hrálo na rybníku Panščok (Panský rybník), který byl v bezprostřední blízkosti této šachty. K registraci hokejového klubu, zastřešeného tehdy Klubem československých turistů, došlo v roce 1931. Zároveň byl nový oddíl pod názvem KČT Lazy přihlášen do slezské hokejové župy, kterou tehdy hráli také hokejisté Třince a dokonce i moravských Vítkovic. Stále se hrálo na přírodním kluzišti, avšak ledová plocha byla již upravována a opatřena mantinely. Župní přebor hrál hokejový klub KČT Lazy až do roku 1939, kdy jeho činnost přerušila 2. světová válka.

Po obnovení činnosti v roce 1945 hráli hokejisté klubu Lazy dlouhých dvaadvacet let Severomoravský přebor. Důležitým mezníkem v historii klubu byl rok 1966, kdy hokejový oddíl zaštitil Důl Antonína Zápotockého. V praxi to znamenalo, že hráči byli

vedení jako řadoví zaměstnanci této šachty, která jim vyplácela mzdy a dotovala provoz klubu. Zároveň došlo k přestěhování klubu do mladého města Havířova, kde se hrála mistrovská utkání na novém, stále ovšem ještě nekrytém zimním stadionu v areálu Odborného učiliště Dolu Antonína Zápotockého. Od sezony 1967/1968 hrál havířovský „ázet“ (AZ) 2. národní hokejovou ligu a začátkem 70. let postoupilo mužstvo do druhé nejvyšší soutěže.

Po roce 1995 se stalo hlavním partnerem hokejového klubu město Havířov a v roce 1999 byla od Slezanu Opava koupena licence na nejvyšší soutěž – extraligu. V té HC Havířov Panthers bojovali o účast v play-off čtyři roky, ovšem v sezóně 2002/2003 podlehli v baráži Kladnu a sestoupili do 1. hokejové ligy, jejímž účastníkem je klub dodnes. [4], [8], [42]

3.1.8 Mažoretky

Mažoretky mají v Havířově dlouholetou tradici. Skupina vznikla při Městském kulturním středisku v Havířově jako pohybová skupina, kterou v roce 1978 začala vést pí. Jaroslava Jelínková. Od začátku dívky nejen pochodovaly, ale věnovaly se i tancování. Významnou změnu přinesl rok 1983, kdy skupina začala spolupracovat s Dolem 9. květen, nyní Důl Darkov, který přinesl potřebnou finanční podporu. Mažoretky se stávaly stále úspěšnějšími a známějšími, v prosinci roku 1989 byly přímými účastnicemi akce na podporu zvolení Václava Havla prezidentem republiky. V roce 1990 předala trenérka Jaroslava Jelínková vedení mažoretek Pavle Slamečkové. [32], [47]

Obr. 15 – Mažoretky Dixi Havířov (Internet 3)

Později vzniká příprava s názvem skupiny *Minidixi* a v lednu 1994 posílají obě skupiny přihlášku do 1. ročníku celorepublikové soutěže mažoretek. Pod vedením Pavly Slamečkové se dívky umísťují pravidelně na prvních místech v soutěžích nejen v České republice, ale i v zahraničí, také se staly již trojnásobnými mistry Evropy. Soutěží pod asociací IMA, jejímž předsedou je Jiří Necid. Minidixi slaví ve světě také nemalé úspěchy. Staly se 4x Mistryněmi ČR a 2x Mistryněmi Evropy.

V roce 2001 založila Helena Sekerková nejmladší skupinu mažoretek, která nosí název *Babydixi*. Tyto dívky mají na svém kontě mnoho titulů mistrů republiky, mistryň Grand Prix a také vicemistryň Evropy. Skupinu mažoretek *Babydixi* vede od roku 2009 Veronika Sobolová, dlouholetá úspěšná mažoretko a tanečnice skupiny Dixi. Na svém kontě mají tituly Mistryně Evropy a Mistryně ČR. [32]

3.1.9 Motorismus

Havířovské mezinárodní silniční motocyklové závody, měly dlouholetou tradici. Jezdily se od roku 1967 do roku 1990. V dobách své největší slávy zde účinkovali známí jezdci z celé Evropy. Prestiž závodu potvrzovala návštěvnost okolo dvaceti tisíc diváků. Těrlický okruh byl zvláštní tím, že se zde závodilo v obou směrech jízdy. Zlatý kahanec se jel naposledy 2. září 1990, poté byl Těrlický okruh zlikvidován. Obnovení se závod dočkal 23. srpna 2008, pod názvem Havířovský zlatý kahanec. Tento okruh vedl z Těrlicka okolo přehrady do Životic, v Životicích ulicí Padlých hrdinů na Bludovický kopec, z kterého se vracel zpět do Těrlicka.

Maďarský reprezentant János Drápal, pětinasobný vítěz Zlatého kahance, docílil ve třídě 350 ccm rekordní průměrné rychlosti 175km/h, čímž se Těrlický okruh stal jedním z nejrychlejších přírodních okruhů v Evropě i v tehdejší ČSSR. Trať byla v ročnících různě upravována, její nejkratší varianta měřila 5 950 metrů a nejdelší 6 150 metrů. V letech 1967 – 1982 byl okruh levotočivý, od roku 1983 byl změněn na pravotočivý. [30], [37]

Obrázek 16 –Logo závodu (Internet 4)

Obrázek 17 - Havířovský zlatý kahanec
(Internet 5)

3.1.10 Rugby

Oddíl rugby ustavili v roce 1966 hráči ostravské Lokomotivy Eduard Vaníček a Karel Gaman při tehdejší TJ Slavia Havířov. Nový oddíl v roce 1972 přihlásil do soutěží tým mužů, který se během několika let probojoval z tehdejší moravské divize do národní ligy a v roce 1984 postoupil do 1. ligy. Od druhé poloviny sedmdesátých let začaly oddílové týmy dospělých i mládeže pravidelně vyjíždět do zahraničí. Na první titul mistra republiky si museli počkat až do devadesátých let, kdy se stali mistry České Republiky kadeti (1993) a junioři (1994) ještě pod hlavičkou TJ Slavia Havířov. Muži, kteří hráli nejvyšší soutěž, získali v roce 1988 bronzové medaile – třetí místo v první lize bylo nejvyšším místem, kterého kdy v historii rugby dosáhl oddíl ze severu Moravy. Další titul už získali hráči pod novým názvem v roce 2004. Oddíl totiž v roce 1998 odešel ze Slavie a ustavil se jako samostatný sportovní klub – *Rugby Club Havířov*.

V oddílu rugby Slavie Havířov a nyní RC Havířov vyrostla a vyrůstá mnoho sportovních osobností. Jedním z nich je dnešní hlavní trenér klubu Ing. Radomír Kloda, juniorský reprezentant a účastník ME juniorů v letech 1972 – 1973, dvojnásobný držitel titulu Trenér roku (1988, 2004). V minulosti také Antonín Hochman, Ivo Mocek, Roman Čmiel, aj. V současné době jsou v reprezentaci Česka Jaroslav Tomčík, Lukáš Rapant (hraje ve francouzském klubu Saint-Nazaire) a Pavel Indrák (hraje ve velšském klubu). Členskou základnu klubu tvoří 140 členů. [31]

3.1.11 Stolní tenis

Počátky dnešního Sportovního klubu stolního tenisu Baník Havířov spadají do roku 1954. Tehdy se trénovalo v kulturním domě Dolu Dukla, což byla malá dřevěná budova na nádvoří šachty. Již v roce 1955 se pod názvem Baník Dolní Suchá přihlásil do své první okresní soutěže. Do roku 1963 pak byl klub provozován v restauraci „U Balóna“ v herně SOU Dolu Dukla. V roce 1982 byla z prostředků dolu Dukla zahájena stavba haly na stolní tenis v Havířově – Šumbarku. Herna splňovala podmínky pro konání mezinárodních a československých mistrovských utkání. Klub se do ní přestěhoval roku 1984. V těchto prostorách existuje klub dodnes. I dnes hala splňuje všechny mezinárodní parametry a má hlediště pro 300 diváků.

Úspěchy družstva Baník Dolní Suchá začaly ihned v sezóně 1955, kdy družstvo vyhrálo okresní soutěž. Další sezonu postoupilo okresního přeboru a v sezóně 1957-1958 postoupilo do krajského přeboru. V letech 1961-1962 se odchovanci Rečková, Šrámek a Slowik poprvé probojovali na přebor Československa do Bratislavy. V sezóně 1963-1964 došlo ke změnám pravidel, takže ženy začaly hrát samostatnou soutěž, a to v krajském přeboru žen. Mezi nejúspěšnější období patří roky 1965 a 1966, kdy muži i ženy postoupili do druhé ligy. Od té doby také započaly ambice na postup do první ligy.

Do nově vybudované hery stolního tenisu přicházelo mnoho nadějných zájemců o tento sport. V roce 1972 získalo družstvo mužů titul Mistra Československa. V roce 1970 uspořádal oddíl mistrovství české republiky dospělých. v listopadu 1989 se konalo utkání evropské ligy ve stolním tenise ve smíšených družstev ČSSR-NSR.

V současnosti má klub 178 členů ve věku od 6-ti do 75 let a účastní se pěti ligových soutěží. Družstva mužů hrají extraligu i první ligu, družstva žen extraligu i druhou ligu. Ostatní družstva se účastní krajských a okresních přeborů.

Stolní tenisté z SKST Baník Havířov jsou několikanásobnými mistry republiky i držiteli evropských pohárů. Specialitou klubu je i orientace na tělesně postižené sportovce. I zde klub dosahuje pozoruhodných výsledků. Příkladem může být paralympionik Ivan Karabec (*1980), který má na svém kontě přes 22 medailových umístění z Mistrovství Evropy a také z Mistrovství světa. V roce 1996 získal 5. místo na Paralympiádě v Atlantě (USA), v roce 1999 se stal vítězem TOP 12 Evropy mužů a asi největším dosavadním úspěchem je zlatá medaile z paralympiády v Sydney 2000 (Austrálie). [57]

3.1.12 Vodní lyžování

Klub vodního lyžování se zabývá jízdou na vodních lyžích za elektrickým vlekem a člunem. Klub tuto činnost vykonává na Těrlické přehradě, v areálu KVL Havířov.

KVLH již několikátým rokem vychovává mladé sportovce, kteří často dosahují značných úspěchů. Za všechny závodníky lze připomenout Petru Kocurovou, která získala 1. místo na mistrovství Evropy, a dále např. Petra Chadimu, Richarda Filda, Romanu Konovou a také dvojnásobného medailistu Martina Kocura. [36]

3.1.13 Volejbal

Ke vzniku volejbalového klubu v Havířově došlo v roce 1955. Dlouhých dvacet let se oddíl účastnil nižších soutěží. Až v roce 1975, kdy se vedení oddílu ujal závod Náradí Havířov a od toho roku docházelo k rozvoji volejbalu. Přesto již v letech 1971 – 1973 slavili dorostenci klubu třikrát titul mistrů ČSSR. V roce 1989 se podařilo mužům postoupit do druhé volejbalové ligy už pod názvem Důl ČSM Stonava, o dalších šest let později dokonce havířovští postoupili do první ligy. V roce 1998 se jako vítězové zúčastnili baráže o extraligu s Příbramí, kterou vyhráli. O rok později byl VK Havířov v baráži znovu, ale tentokrát ji s týmem Danzas Ostrava prohrál. Dlouhých deset let pak klub strávil zase v nižších soutěžích, v sezóně 2007/2008 znovu prohrál baráž o extraligu, tentokrát s Benátkami nad Jizerou. Napočtvrté se to ale Havířovu podařilo, v roce 2008/2009 vyhráli baráž a od sezóny 2009/2010 jsou členy extraligy volejbalu mužů. [38]

3.1.14 Vzpírání

SK Vzpírání Baník Havířov

Jedním z předních českých vzpěračských oddílů je *Sportovní klub vzpírání Baník Havířov*. Tento oddíl vznikl v roce 1956 a v roce 2006 oslavil 50 let své činnosti. Oddíl velmi skromně začínal, nejprve se trénovalo v Dělnickém domě v Dolní Suché ve sklepních prostorech. Výstavba havířovské vzpěračské haly byla započata v roce 1977 za účinné pomoci Městského národního

výboru, Dolu 9. květen a Čs. svazu vzpírání. Stavba trvala pouhých 15 měsíců, byla vybudována pro ME 1978. Od toho roku se začalo trénovat již ve specializované vzpírárně, zde působí dodnes. V areálu haly je hlavní sál s hlavním a dvěma pomocnými vzpěračskými prkny, hledištěm pro 265 sedících diváků, dvěmi místnostmi na rozcvičení s 15 tréninkovými prkny, třemi šatnami se sprchou, největším havírovským fitcentrem, podvodní masáží, saunou, restaurací s letní terasou, minitělocvičnou, masážními místnostmi, kanceláři a klubovnou. Rok 1971 se stal oddílu vzpěračů památným - poprvé si zajistili postup do extraligy. V soutěži startovali např. J. Kozel, M. Zarembo, P. Mlýnek, J. Režňák, M. Klein (jeden z prvních československých rekordmanů z Havířova z roku 1969) aj., pod vedením trenéra E. Brzóskeho. [6], [33], [46]

*Obr.18 – Vzpěračská hala v Havířově
(foto autor)*

*Obr. 19 – Interiér vzpěračské haly v Havířově
(foto autor)*

Oddíl získal titul mistr ČSFR a ČR celkem desetkrát. Stříbrné medaile 11x a bronzové medaile 7x. Uspořádal řadu významných mezinárodních soutěží: ME 1978 mužů, ME 1996 Masters, MS 2002 juniorek a juniorů, tři ročníky Československého poháru (1982, 1987, 1989), dva ročníky Poháru osvobození (1975, 1980), dva ročníky Dunajského poháru (1973, 1986), dva Turnaje olympijských nadějí Visegrádské čtyřky (2002, 2005) a řadu mezinárodních utkání a turnajů, 16 ročníků soutěže v nadhozu TOP 12 a Velké ceny Havířova žáků. [6], [33], [46]

Obr. 20 – Nápis při vstupu do haly
(foto autor)

Obr. 21 - Olympionik Tomáš Matykiewicz
(Havířov, 2005)

V roce 2009 získali celkově Havířovští sportovci šestatřicet titulů mistra České Republiky, tři tituly vicemistrů Evropy a jeden titul mistra světa.

3.2 Trenérská činnost jako základ sportovních úspěchů

Součástí vrcholového sportu nejsou jen samotní sportovci a týmy, ale i funkcionáři, pomocný personál a trenéři, kteří svou činností spolupracují na dosažených výsledcích a přímo vytvářejí podmínky pro vrcholový sport. Hlavně bez kvalitních a vysoce erudovaných trenérů by mnoho sportovců nedosáhlo svých nejlepších výsledků. V dnešní době při poměrně vyrovnané úrovni špičkových sportovců o vítězství rozhodují i ty nejmenší detaily.

Vrcholový trénink vyžaduje stále nové tréninkové metody, často založené na posledních vědeckých poznatcích. Speciální monitoring, různé skenovací metody pro zjišťování fyziologických funkcí, používání senzorů pro zjišťování stability, precizní měření rychlosti a různých jiných výkonnostních aspektů patří neodmyslitelně do znalostního repertoáru vrcholových trenérů. Trenérská činnost je tedy nedílnou součástí vrcholového sportu a Havířov se může pochlubit celou řadou úspěšných trenérů, kteří většinou sami začínali v amatérském nebo výkonnostním sportu.

Za vynikající sportovní úspěch lze považovat i nominace některých bývalých aktivních sportovců na pozice státních a reprezentačních trenérů. Z havířovských osobností lze například jmenovat Antonína Drešla, Emila Brzóska, Jana Vondráka, Jozefa Miksu, Kamila Marťáka, Josefa Bělicu a další. [3], [46]

3.3 Osobnost vrcholového sportu v Havířově

Ota Zaremba (*22. dubna 1957, Havířov) je bývalý československý sportovec, olympijský vítěz z Moskvy roku 1980 ve vzpírání, ve váze do 100kg. Zde získal zlatou medaili ve dvojboji, stříbrnou medaili za nadhoz a pět československých rekordů. [6], [18]

Obr. 22 – Dobové fotografie Oty Zaremby (Internet 6)

Narodil se v Havířově, jeho rodina je z Horní Suché, kde v současnosti také žije. Vzpírání se věnoval již od mládí, největším úspěchem jeho sportovní kariéry bylo získání zlaté olympijské medaile v Moskvě roku 1980 ve vzpírání (kategorie do 100kg). Ve stejném roce se stal také sportovcem roku ČSSR. V dalších letech se stále věnoval sportu, ovšem již nikdy nezískal takovéto úspěchy právě jako v roce 1980.

Ota Zaremba je v současné době znám zejména díky tomu, že přiznal, že během své aktivní kariéry dopoval a to se souhlasem tehdejších trenérů a sportovních představitelů. Svým tvrzením tedy podporuje teorii, že nespočet sportovců z bývalého východního bloku užívalo doping s vědomím tehdejších klubů a organizací či dokonce na jejich doporučení.

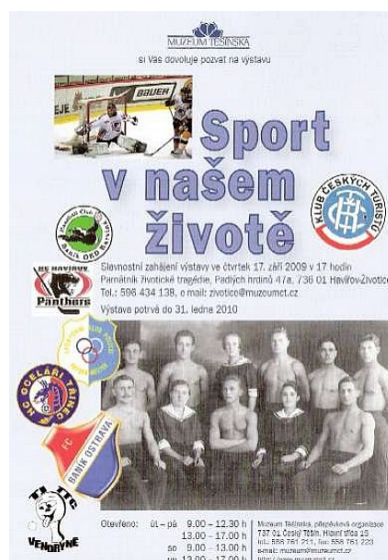
Nyní dále předává své cenné zkušenosti a rady svým svěřencům ve vzpěračské hale, kterou založil s pomocí Ing. Karla Strnada, předsedy Českého svazu karate JKA a činovníka ČSTV. [6], [18]

3.4 Výstava „Sport v našem životě“

17. září 2009 byla v Havířově – Životicích zahájena výstava „Sport v našem životě“ (viz obr. č. 23). Ukončena byla po čtyřech měsících, v lednu roku 2010. V této době jsem ji také osobně navštívila.

Postihovala fenomén sportovních aktivit od počátku organizovanosti ve sportovních klubech a tělovýchovných jednotách, který můžeme klást na práh občanské společnosti (2.pol. 19. století), až po současnost, především na území českého Těšínska a okolí. Nescházelo zde samozřejmě připomenutí olympijských tradic a myšlenek, z nichž většina současných sportovních odvětví vychází.

Pevné místo v rámci výstavy zaujímaly sportovní sdružení s bohatou tradicí jako například TJ Sokol, TJ Orel, cyklistika či Klub českých turistů. Hlavní pozornost výstavy byla soustředěna na prezentaci konkrétních sportovních oddílů a jejich úspěchů. Představena byla různá sportovní odvětví, v minulosti i současnosti neodmyslitelně spjatá s jednotlivými lokalitami v regionu, z nichž mnohé se řadí mezi špičku v rámci České republiky. [8]

Obrázek 23 – „Sport v našem městě“ (propagační materiál k výstavě)

4 Posouzení současného stavu a úrovně vrcholového sportu ve vybraném městě

V současnosti je jakákoli sportovní aktivita nutně svázána se zvýšenými materiálními potřebami. To se týká nejen vrcholového, ale i amatérského sportu. Je proto přirozené, že sportu, kromě potřebných demografických podmínek, se nejlépe daří tam, kde je dostatek finančních prostředků od sponzorů, rodičů, z různých institucí atp. To se týká hlavně, tzv. preferovaných sportů, které jsou součástí sázkového a reklamního byznysu. Výhodu tedy mají kromě hlavního města Prahy logicky i velké průmyslové aglomerace a velká města. V rámci OKR je takovým centrem Ostrava, která na sebe váže větší pozornost sponzorů a tím i větší finanční toky.

Město Havířov i přes svou velikost a bohatou sportovní historii má menší perspektivu k získání prostředků, které by zajistily dostatečné podmínky pro budoucí úspěchy na vrcholové úrovni v preferovaných sportech. V okrajových sportovních disciplínách, které nevyžadují tak velkou finanční podporu, lze s úspěchem pracovat na hledání talentů a na hledání účinnějších metod tréninků. Zde má Havířov stejné šance, jako větší města.

Samotné kluby, pokud vykazují aktivní činnost a mají dobré výsledky, si mohou zajistit finanční podporu z městských prostředků, z ČSTV, z evropských fondů a také od firem a soukromých sponzorů. Záleží ovšem na zvládnutí náročné administrativy spojené s žádostmi o dotace a z velké části také na intenzivním lobbingu funkcionářů klubů.

Část prostředků pro svou sportovní činnost ovšem získávají i z členských příspěvků a často také vlastní podnikatelskou činností. Zde patří například pronájem sportovišť, pořádání akcí pro veřejnost, prodej klubových suvenýrů atp. [9], [10]

4.1 Současná dotační politika města Havířova

Město Havířov v roce 2010 ze svého městského rozpočtu dotovalo celkem 47 žádostí o finanční podporu na sport v celkovém finančním objemu 21.562.000,-Kč. Mezi nejvíce finančně dotované sporty v tomto roce můžeme zařadit např.:

- Městský fotbalový klub Havířov 3.650.000,-Kč
- Volejbalový klub Slavie 3.250.000,-Kč
- HC Havířov 3.000.000,-Kč
- Krytý bazén 2.100.000,-Kč
- Oddíl stolního tenisu 1.050.000,-Kč

V roce 2011 město Havířov dostalo celkem 67 žádostí o sportovní dotaci na činnost s celkovým finančním objemem 33.492.500,-Kč. Jelikož město nedisponuje tak velkým finančním objemem v rozpočtu města, bylo schopno schválit pouze 35 dotací s celkovým finančním obnosem na tento rok, který činí 19.668.000,-Kč, to je o 1.894.000,-Kč méně než minulý rok, což znamenalo roční pokles dotací o 9%. [49]

Z následující tabulky, pocházející ze zasedání ZMH ze dne 28.3.2011 je patrné, které sporty dostaly finanční podporu města pro rok 2011 (viz. tabulka č. 1).

č.	Název projektu	Plánované náklady na projekt	Požadovaná dotace	Schválena dotace 2011
1	Capoeira Ginga Mundo Havířov I.Brazilský festival capoeira v Havířově	149.000 Kč	55.000 Kč	25.000 Kč
2	Český rybářský svaz, místní organizace Havířov. Účast juniorského družstva v soutěži v lovu ryb udicí-plavání	58.000 Kč	20.000 Kč	8.000 Kč
3	Dotace na chod florbalového klubu Torpédo	1.800.000 Kč	840.000 Kč	500.000 Kč
4	Světové hry policistů a hasičů 2011 New York	70.000 Kč	15.000 Kč	8.000 Kč
5	Havířovský seniorský hokej	8.174.000 Kč	6.000.000 Kč	3.000.000 Kč
6	Judo Club Havířov o.s., prevence proti úrazům	237.000 Kč	237.000 Kč	50.000 Kč
7	Celoroční činnost odboru KČT Baník Havířov	67.000 Kč	17.000 Kč	4.000 Kč
8	Vodní lyžování a wakeboarding	640.000 Kč	200.000 Kč	40.000 Kč
9	Zajištění sportovní činnosti MFK Havířov	5.450.000 Kč	4.500.000 Kč	2.900.000 Kč
10	Mezinárodní závody silničních motocyklů Havířovský zlatý kahanec	4.570.000 Kč	700.000 Kč	600.000 Kč

Pavla Durčáková: Vrcholový sport v podmínkách hornického města Havířov

11	Softtenisový klub Havířov	1.470.000 Kč	221.000 Kč	30.000 Kč
12	Sportovní činnost rugby	1.555.000 Kč	500.000 Kč	200.000 Kč
13	Činnost Slavie Havířov	20.912.000 Kč	4.440.000 Kč	3.000.000 Kč
14	Slavia Havířov, oddíl volejbalu	5.126.000 Kč	4.476.000 Kč	3.000.000 Kč
15	Nájem bazénu plavání v Havířov-Šumbarku	400.000 Kč	400.000 Kč	400.000 Kč
16	Oblastní hokejbalová liga mužů a 1.národní dorostenecká hokejbalová liga Morava	108.000 Kč	48.000 Kč	2.000 Kč
17	Podpora činnosti sportovnímu klubu Alpinia Havířov ve výuce lyžování a snowboardingu dětí a mládeže školního věku	195.000 Kč	150.000 Kč	10.000 Kč
18	SK MG Havířov - na činnost	1.230.000 Kč	350.000 Kč	130.000 Kč
19	Činnost sportovního klubu orientačního běhu Baník Havířov	203.000 Kč	46.000 Kč	12.000 Kč
20	Činnost sportovního klubu SK SPV - nájem tělocvičny	70.000 Kč	10.000 Kč	10.000 Kč
21	Celoroční sportovní činnost SKST Baník Havířov	2.690.000 Kč	1.200.000 Kč	800.000 Kč
22	Podpora činnosti šesti handicapovaných sportovců, občanů města Havířova, členů SKV	75.000 Kč	29.000 Kč	10.000 Kč
23	Činnost Sportovního klubu vzpírání Baník Havířov	2.816.000 Kč	1.000.000 Kč	600.000 Kč
24	Krytý bazén Havířov-Šumbark	7.780.000 Kč	2.100.000 Kč	2.100.000 Kč
25	Kopaná TJ ČSAD Havířov	585.000 Kč	468.000 Kč	80.000 Kč
26	Činnost sportovních subjektů a jejich účast na soutěžích (TJ Havířov-Dolní Datyně)	500.000 Kč	150.000 Kč	80.000 Kč
27	Činnost oddílů TJ vč. účasti v soutěžích a turnajích	1.135.000 Kč	300.000 Kč	250.000 Kč
28	Sportovní činnost TJ Start Havířov	747.000 Kč	244.000 Kč	250.000 Kč
29	Sportovní činnost TJ Start Havířov - oddíl basketbalu	1.293.000 Kč	810.000 Kč	700.000 Kč
30	Činnost TK, provozní náklady areálu, materiální zajištění, soutěže a turnaje babytenisu, liga mladšího a staršího žactva, liga dorostu, jednotlivci	2.690.000 Kč	900.000 Kč	500.000 Kč
31	Celoroční činnost Tenisového klubu Tenet	1.050.000 Kč	157.000 Kč	40.000 Kč
32	Celoroční činnost sportovních oddílů TJ Baník Havířov	1.600.000 Kč	250.000 Kč	200.000 Kč
33	Dotace na činnost sportovního klubu	143.000 Kč	50.000 Kč	14.000 Kč
34	Činnost klubu na r. 2011, pořádání dorostenecké ligy v boxu, IX. ročník boxerského turnaje memoriálu Karola Janegy	222.000 Kč	87.000 Kč	15.000 Kč
35	Zajištění organizované preventivní a záchranné činnosti včetně poskytování první pomoci u vody	325.000 Kč	225.000 Kč	100.000 Kč
		76.135.000 Kč	31.195.000 Kč	19.668.000 Kč

Tabulka č.1 – Dotace na činnost sportovních oddílů v Havířově v roce 2011

(schválené dotace ZMH, Magistrát města Havířov)

Mezi nejvíce finančně dotované sporty v roce 2011, které se účastní I.ligy resp. extraligy, můžeme zařadit např.:

• Volejbalový klub Slavie	3.000.000,-Kč
• Florbalový klub Torpédo	500.000,-Kč
• Činnost Sportovního klubu vzpírání Baník Havířov	600.000,-Kč
• Celoroční činnost sportovních oddílů TJ Baník Havířov	700.000,-Kč

Mezi nejvíce finančně dotované sporty v roce 2011, které se účastní II.ligy a nižších soutěží a jsou městem z důvodů masivního zastoupení dětí, resp. mládeže, můžeme zařadit např.:

• Fotbalový klub MFK Havířov	3.000.000,-Kč
• HC Havířov	3.000.000,-Kč
• Sportovní plavání	2.100.000,-Kč

Z výše uvedeného vyplývá, že největší finanční prostředky vynakládané městem na podporu sportu jsou především sporty s velkou masovou základnou dětí a mládeže, startujícími zejména v nižších národních soutěžích. [49]

4.2 Dotace z ČSTV (Český svaz tělesné výchovy)

Český svaz tělesné výchovy je dobrovolným sdružením sportovních, tělovýchovných a turistických svazů s celostátní působností. Jeho posláním je podporovat sport, tělesnou výchovu, sportovní reprezentaci České republiky a zastupovat sdružené subjekty. Sdružuje 72 sportovních svazů, 9 400 tělovýchovných jednot a klubů a celková členská základna přesahuje 1 600 000 členů.

Z ČSTV jde finanční podpora na jednotlivé kluby několika způsobem. Část dotací na investice jde z pražského centra ČSTV, část prostředků na činnost přichází přes jednotlivé svazy a třetí část finanční podpory přichází z okresních sdružení ČSTV. Přes krajská sdružení ČSTV přímé finanční toky neplynou. Zvláštní část prostředků je věnována výchově talentované mládeže a vrcholových sportovců. [50], [51]

Následující tabulka dokládá dotace z úrovně Okresní sdružení ČSTV Karviná, a to pro havířovské sportovní kluby v roce 2010 (viz. tabulka č. 2). Pro rok 2011 dotace ještě nebyly stanoveny. Výše této podpory je závislá na velikosti členské základny jednotlivých klubů a celkové aktivitě. [49], [52]

TJ-SK	Záloha dotace Sazka	Dotace MF	Dotace údržba
Baník Havířov	9.853,-Kč	18.540,-Kč	
ČSAD Havířov	5.216,-Kč	10.573,-Kč	
Slovan Havířov	6.399,-Kč	10.873,-Kč	31.265,-Kč
SK vzpírání Baník Havířov	7.990,-Kč	13.110,-Kč	102.531,-Kč
SK Horolezci Baník Havířov	432,-Kč	808,-Kč	
SKST Baník Havířov	7.802,-Kč	12.490,-Kč	27.047,-Kč
KČT Baník Havířov	897,-Kč	1.819,-Kč	
SK OB Baník Havířov	672,-Kč		
AC Havířov	5.060,-Kč	8.936,-Kč	28.846,-Kč
Kraso klub Havířov	2.148,-Kč	3.576,-Kč	
Tenisový klub Havířov	10.571,-Kč	16.840,-Kč	72.091,-Kč
START Havířov	4.591,-Kč		
Klub vodní lyžování Havířov	2.870,-Kč	4.879,-Kč	14.246,-Kč
Billiard club KIMEX Havířov	1.569,-Kč	2.596,-Kč	
VEIT-SPORT KLUB Havířov	179,-Kč		
RUGBY CLUB Havířov	3.413,-Kč	5.869,-Kč	
SK BUDO Havířov	980,-Kč	1.798,-Kč	
HC WARRIORS Havířov	239,-Kč		
JUDO Club Havířov	722,-Kč		
Florbal klub Torpedo Havířov	4.195,-Kč	8.071,-Kč	
Slávia Havířov	56.847,-Kč	98.139,-Kč	
SK Krasoklub AZ Havířov	2.351,-Kč		
HC Havířov-Panthers	18.630,-Kč		
FBC Fencers Havířov	607,-Kč	1.039,-Kč	
SK Moderní gymnast.Havířov	3.197,-Kč		
SFK Havířov	2.755,-Kč		
MFK Havířov	13.630,-Kč		
HO Tatran Havířov	419,-Kč		
CELKEM	39.0043,-Kč	527.354,-Kč	276.026,-Kč

Tabulka č. 2 – Přehled obdržených dotací TJ-SK v roce 2010
(schválené dotace, OS ČSTV Karviná)

4.3 Sportovní centra mládeže

Posláním sportovních center mládeže je plnění úkolů souvisejících s podporou mladých talentovaných sportovců, dorostenecké a juniorské kategorie, a to zejména ve sportech zařazených do programu olympijských her.

Sportovní centra mládeže mají zvláštní režim podpory, a to materiální i metodické. Financována jsou přímo ze státního rozpočtu, což organizačně zajišťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Ministerstvo postupuje podle zákona č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu, který vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.

Tím je zajištěna péče o talentovanou mládež a je ji umožněn vzestup mezi vrcholové sportovce. Součástí tohoto systému je také účast na celostátních a mezinárodních soutěžích, takže mládež se od počátku své sportovní kariéry pohybuje na kvalitativně velmi vysoké úrovni. O rozvoj potřebných návyků, schopností, technických dovedností a disciplíny je postaráno i formou zajištění kvalitních trenérských kádřů.

V ČR je celkem 268 sportovních center ve 36 druzích sportu. V Moravskoslezském kraji je 36 sportovních center ve 21 druzích sportu. V havířovském regionu existuje hned několik takových center. Jedná se o TJ Baník Havířov – karate, TJ Slavia Havířov – moderní gymnastika a SKST Baník Havířov – stolní tenis. [15], [53]

5 Závěr

V úvodu své práce jsem definovala geografické atributy a životní, kulturní a částečně i architektonické prostředí města Havířova. Popsala jsem relativně krátkou historii města od jeho založení i jeho současný status. Rovněž jsem krátce zmínila současnou pozici města vzhledem k jeho původní funkci při založení.

V druhé kapitole jsem zkoumala podmínky vrcholového sportu v havířovském regionu, které panovaly v minulosti a které z velké části formovaly i nynější sportovní prostředí. Hledala jsem specifika lokality a vazby, které spoluvytvářely podmínky pro rozvoj sportu. Zvláštní pozornost jsem věnovala podpoře rozvoje vrcholového sportu ze strany OKD, resp. místních dolů. Snažila jsem se zjistit jaké motivační faktory ovlivňovaly snahu podporovat sport na různých úrovních a jak se tyto cíle dařilo naplňovat.

Dále jsem zkoumala, které sportovní kluby a ve kterých sportech dosahovaly nejlepších výsledků. Ze zjištěných skutečností jsem vybrala seznam 14 nejúspěšnějších klubů, krátký popis jejich historie, významné úspěchy, klíčové osobnosti a také prostory, ve kterých kluby působily v minulosti a ve kterých provádí svou sportovní činnost nyní. Od toho se odvíjela i snaha zjistit, jak je Havířov a jeho nejbližší okolí pokryto různými druhy sportovišť a na jaké úrovni tato sportoviště působí. Krátce jsem popsala i význam výchovy špičkových trenérů pro vrcholový sport. Také jsem vybrala nejznámější osobnost havířovského sportu.

V závěru své práce zjišťuji jaký je současný stav podpory sportu ze strany Magistrátu města Havířova a které sporty jsou v posledních dvou letech preferovány. Obdobným způsobem zkoumám formy materiální podpory ze strany Českého svazu tělesné výchovy a další možnosti financování.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že v havířovském regionu je obecná popularita sportu na velmi dobré úrovni, což se projevuje nejen v široké členské základně současných klubů, ale také v řadách diváků a příznivců, kteří různé druhy sportů podporují. Sport zde má nejen bohatou historii s množstvím titulů z celostátních, evropských i světových soutěží, ale i mnoho významných osobností, které nadále působí ve prospěch popularizace sportu a zvláště ovlivňují úroveň jeho výkonnostní části.

Dále lze konstatovat, že Havířov má značné množství sportovišť pro širokou škálu sportovních aktivit, a to jak pro veřejné využití, tak pro výkonnostní sport. Některá sportoviště byla vybudována z prostředků města, jiná a těch je více, vznikla za spoluúčasti sportovních klubů, šachet a v poslední době i z příspěvků sponzorů. Kvalita těchto sportovišť je ovšem na různé úrovni. Zatímco některá sportoviště vyhovují mezinárodním standardům pro vrcholový sport, jiná tyto standarty sice ještě splňují, ale v dohledné době si vyžádají modernizaci. Mnohá sportoviště jsou pro takové využití již nevhodná a je otázkou, zda-li existuje dostatečná poptávka sportovní veřejnosti, která by zdůvodnila případné investice do jejich revitalizace.

Investice do sportovišť často jdou ruku v ruce s investicemi do pořádání různých sportovních akcí. Seznam dotací ze strany města dokládá vyšší potenciál některých vybraných sportů, ale není nutno jej považovat za naprosto rozhodující. Podpora vrcholového sportu je záležitostí širšího rázu, protože sdružuje zájmy různých subjektů, např. ČSTV, svazů, soukromých sponzorů, rodin sportovců, institucí, atp.

Z toho vyplývá, že potenciál vrcholového sportu v městě Havířově je na vysoké úrovni a v budoucnu se může vyvíjet velmi dynamicky, a to i v závislosti na vlnách popularity jednotlivých sportů. Hlavní ovšem je popularita sportu mezi mládeží, která vytváří zdola tlak na zájem sponzorovat výkonnostní sport ze strany výše zmíněných subjektů.

Použitá literatura

Knižní zdroje

- 1 AUTORSKÝ KOLEKTIV ZAMĚSTNANCŮ DOLU a kol.: Důl Antonín Zápotocký, včera a dnes. 1. vyd. Orlová: Rapid, 1975. 126 s.
- 2 ČIHAŘ, J. a KÁŇA, D.: 100 let Dolu Dukla. 1. vyd. Ostrava: Klub přátel hornického muzea OKD, 2007. 82 s.
- 3 DURDOVÁ, I.: Sportovní management. 1. vyd. Ostrava: VŠB–TU Ostrava, 2002. 121 s. ISBN 80-248-0130-2
- 4 CHOMIC, J. a JANIŠ, J.: 80 let hokeje na Lazích a v Havířově. 1.vyd. Havířov: HC Havířov, 2008. 165 s. ISBN 978-80-254-3707-0
- 5 MACHAČ, J. a kol.: Uhelné hornictví v Ostravsko-karvinském revíru. 1. vyd. Ostrava: Anagram, 2003. 300 s., ISBN 80-7342-016-3
- 6 MALÚŠ, O. a kol.: 50 let Havířovského vzpírání. 1. vyd. Šenov: Sportovní klub vzpírání Baník Havířov, 2006. 36 s.
- 7 MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM HAVÍŘOV: Havířov – město budoucnosti. 1. vyd. Havířov: Statutární město Havířov, 2010. 60 s.
- 8 MUZEUM TĚŠÍNSKA: Informační materiál k výstavě – „Sport v našem životě“. Havířov – Životice: Muzeum Těšínska, 2009. 20 s.
- 9 NOVOTNÝ, J. a kol.: Ekonomika sportu – vybrané kapitoly II. 1.vyd. Praha: Oeconomica, 2006. 122 s. ISBN 80-245-1144-4
- 10 NOVOTNÝ, J. a kol.: Ekonomika sportu – vybrané kapitoly. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2005. 118 s., ISBN 80-245-0979-2
- 11 PACUT, M. a KOSÍK, M.: Dějiny moderního sportu. 1. vyd. Ostrava: VŠB–TU Ostrava, 2009. 143 s. ISBN 978-80-248-2003-3
- 12 PACUT, M. a KOSÍK, M.: Dějiny sportovních her. 1. vyd. Ostrava: VŠB–TU Ostrava, 2009. 161 s. ISBN 978-80-248-2002-6
- 13 PACUT, M.: Dějiny vybraných individuálních sportů. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2010. 208 s. ISBN 978-80-7329-245-4
- 14 PROKOP, R. a kol.: Havířov 1955 – 2005. 1. vyd. Havířov: Statutární město Havířov, 2005. 176 s. ISBN 80-239-4423-1
- 15 Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.

Internetové zdroje

- 16 www.havirov-city.cz [online] [2010] [cit. 2010-11-1]. Dostupný z [www: http://www.havirov-city.cz/historie-a-soucasnost/historie-havirova.html](http://www.havirov-city.cz/historie-a-soucasnost/historie-havirova.html)
- 17 www.havirov-city.cz [online] [2010] [cit. 2010-11-1]. Dostupný z [www: http://www.havirov-city.cz/historie-a-soucasnost/historie-a-soucasnost-2.html](http://www.havirov-city.cz/historie-a-soucasnost/historie-a-soucasnost-2.html)
- 18 www.osobnosti.cz [online] [2010] [cit. 2010-11-02]. Dostupný z [www: http://www.osobnosti.cz/ota--zaremba.php](http://www.osobnosti.cz/ota--zaremba.php)
- 19 www.judo-havirov.kvalitne.cz [online] [2010] [cit. 2010-11-02]. Dostupný z [www: http://www.judo-havirov.kvalitne.cz/nas.php](http://www.judo-havirov.kvalitne.cz/nas.php)
- 20 <http://katalog.havirov-city.cz/> [online] [2010] [cit. 2010-11-02]. Dostupný z [www: http://katalog.havirov-city.cz/telo.htm](http://katalog.havirov-city.cz/telo.htm)
- 21 www.mfkhavirov.unas.cz [online] [2010] [cit. 2010-11-14]. Dostupný z [www: http://www.mfkhavirov.unas.cz/klub_historie.php](http://www.mfkhavirov.unas.cz/klub_historie.php)
- 22 [www.cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org/wiki/Hav%C3%AD%C5%99ov) [online] [2011] [cit. 2011-01-25]. Dostupný z [www: http://cs.wikipedia.org/wiki/Hav%C3%AD%C5%99ov](http://cs.wikipedia.org/wiki/Hav%C3%AD%C5%99ov)
- 23 <http://katalog.havirov-city.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-03-06]. Dostupný z [www: http://katalog.havirov-city.cz/maniak_aerobic_slavia.htm](http://katalog.havirov-city.cz/maniak_aerobic_slavia.htm)
- 24 www.autopiaggio.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-06]. Dostupný z [www: http://www.autopiaggio.cz/podporujeme/maniak-aerobic-havirov/](http://www.autopiaggio.cz/podporujeme/maniak-aerobic-havirov/)
- 25 www.ac-havirov.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-11]. Dostupný z [www: http://www.ac-havirov.cz/](http://www.ac-havirov.cz/)
- 26 www.atletikakuderikova.estranky.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-11]. Dostupný z [www: http://www.atletikakuderikova.estranky.cz/](http://www.atletikakuderikova.estranky.cz/)
- 27 www.atletika.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-11]. Dostupný z [www: http://online.atletika.cz/vysledky.aspx?idk=13141](http://online.atletika.cz/vysledky.aspx?idk=13141)
- 28 <http://kronika.knih-havirov.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-03-11]. Dostupný z [www: http://kronika.knih-havirov.cz/2005/atletika.pdf](http://kronika.knih-havirov.cz/2005/atletika.pdf)
- 29 [www.cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0%C3%A1rka_Ka%C5%A1p%C3%A1rkov%C3%A1) [online] [2011] [cit. 2011-03-12]. Dostupný z [www: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0%C3%A1rka_Ka%C5%A1p%C3%A1rkov%C3%A1](http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0%C3%A1rka_Ka%C5%A1p%C3%A1rkov%C3%A1)
- 30 www.havirovsky.denik.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-13]. Dostupný z [www: http://havirovsky.denik.cz/zpravy_region/20100816kahanec_poutak.html](http://havirovsky.denik.cz/zpravy_region/20100816kahanec_poutak.html)

- 31 <http://katalog.havirov-city.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-03-13]. Dostupný z [www: http://katalog.havirov-city.cz/rugby_club_havirov.htm](http://katalog.havirov-city.cz/rugby_club_havirov.htm)
- 32 www.mazoretky-dixi.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-13]. Dostupný z [www: http://www.mazoretky-dixi.cz/z-nasi-historie/](http://www.mazoretky-dixi.cz/z-nasi-historie/)
- 33 www.vzpiranihavirov.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-13]. Dostupný z [www: http://www.vzpiranihavirov.cz/](http://www.vzpiranihavirov.cz/)
- 34 <http://katalog.havirov-city.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-03-13]. Dostupný z [www: http://katalog.havirov-city.cz/judo_club_slavia_havirov.htm](http://katalog.havirov-city.cz/judo_club_slavia_havirov.htm)
- 35 <http://katalog.havirov-city.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-03-13]. Dostupný z [www: http://katalog.havirov-city.cz/karate_tj_banik.htm](http://katalog.havirov-city.cz/karate_tj_banik.htm)
- 36 <http://katalog.havirov-city.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-03-13]. Dostupný z [www: http://katalog.havirov-city.cz/klub_vodniho_lyzovani_havirov.htm](http://katalog.havirov-city.cz/klub_vodniho_lyzovani_havirov.htm)
- 37 www.irrc.eu [online] [2011] [cit. 2011-03-23]. Dostupný z [www: http://www.irrc.eu](http://www.irrc.eu)
- 38 www.volejbal-havirov.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-23]. Dostupný z [www: http://www.volejbal-havirov.cz/](http://www.volejbal-havirov.cz/)
- 39 <http://havirovsky.denik.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-03-26]. Dostupný z [www: http://havirovsky.denik.cz/zpravy_region/20081118hala.html](http://havirovsky.denik.cz/zpravy_region/20081118hala.html)
- 40 www.ssrz.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-29]. Dostupný z [www: http://www.ssrz.cz/o-nas/](http://www.ssrz.cz/o-nas/)
- 41 www.zdarbuh.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-29]. Dostupný z [www: http://www.zdarbuh.cz/reviry/okd/propagacni-material-okd-dul-antonin-zapotocky-lazy-1985/](http://www.zdarbuh.cz/reviry/okd/propagacni-material-okd-dul-antonin-zapotocky-lazy-1985/)
- 42 www.hc-havirov.cz [online] [2011] [cit. 2011-03-29]. Dostupný z [www: http://www.hc-havirov.cz/zobraz.asp?t=historie-klubu](http://www.hc-havirov.cz/zobraz.asp?t=historie-klubu)
- 43 <http://dul-dukla.webgarden.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-04-10]. Dostupný z [www: http://dul-dukla.webgarden.cz/historie-dolu-dukla/strucna-historie-dolu-dukla-2.html](http://dul-dukla.webgarden.cz/historie-dolu-dukla/strucna-historie-dolu-dukla-2.html)
- 44 www.zdarbuh.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-10]. Dostupný z [www: http://www.zdarbuh.cz/reviry/okd/katastrofa-na-dole-dukla-77-1961/](http://www.zdarbuh.cz/reviry/okd/katastrofa-na-dole-dukla-77-1961/)
- 45 www.zdarbuh.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-10]. Dostupný z [www: http://www.zdarbuh.cz/reviry/okd/historie-dolu-dukla-v-havirove/](http://www.zdarbuh.cz/reviry/okd/historie-dolu-dukla-v-havirove/)
- 46 www.vzpiranihavirov.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-10]. Dostupný z [www: http://www.vzpiranihavirov.cz/oklubu.html](http://www.vzpiranihavirov.cz/oklubu.html)

- 47 www.majoretsport.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-10]. Dostupný z [www:](http://www.majoretsport.cz/)
<http://www.majoretsport.cz/>
- 48 www.dk-ostrov.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-17]. Dostupný z [www:](http://www.dk-ostrov.cz/sorela/)
<http://www.dk-ostrov.cz/sorela/>
- 49 www.havirov-city.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-17]. Dostupný z [www:](http://www.havirov-city.cz/dokumenty/magistrat/odbor-skolstvi-a-kultury/dotace/sportovni-sfera/schvalene-dotace-zmh-28.3.-2011_cz.html)
http://www.havirov-city.cz/dokumenty/magistrat/odbor-skolstvi-a-kultury/dotace/sportovni-sfera/schvalene-dotace-zmh-28.3.-2011_cz.html
- 50 www.cstv.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-17]. Dostupný z [www:](http://www.cstv.cz/) <http://www.cstv.cz/>
- 51 www.cstv.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-17]. Dostupný z [www:](http://www.cstv.cz/informaceprovas/vladni/koncepcesportu.pdf)
<http://www.cstv.cz/informaceprovas/vladni/koncepcesportu.pdf>
- 52 www.cstvkarvina.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-18]. Dostupný z [www:](http://www.cstvkarvina.cz/ekonomika/)
<http://www.cstvkarvina.cz/ekonomika/>
- 53 <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-04-19].
Dostupný z [www:](http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/sportovni-centra-mladeze-v-moravskoslezskem-kraji-15695/) <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/sportovni-centra-mladeze-v-moravskoslezskem-kraji-15695/>
- 54 www.torpedohavirov.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-19]. Dostupný z [www:](http://www.torpedohavirov.cz/)
<http://www.torpedohavirov.cz/>
- 55 <http://katalog.havirov-city.cz/> [online] [2011] [cit. 2011-04-19]. Dostupný z [www:](http://katalog.havirov-city.cz/floorbal_lavina_havirov.htm)
http://katalog.havirov-city.cz/floorbal_lavina_havirov.htm
- 56 www.slaviahavirov.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-19]. Dostupný z [www:](http://www.slaviahavirov.cz/index.php)
<http://www.slaviahavirov.cz/index.php>
- 57 www.sksthavirov.cz [online] [2011] [cit. 2011-04-19]. Dostupný z [www:](http://www.sksthavirov.cz/informace.php?id=3)
<http://www.sksthavirov.cz/informace.php?id=3>
- 58 www.osobnosti.net [online] [2011] [cit. 2011-04-20]. Dostupný z [www:](http://www.osobnosti.net/sarka-kasparkova.htm)
<http://www.osobnosti.net/sarka-kasparkova.htm>

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Kulturní památka Kino Radost – foto autor.....	2
Obrázek 2 – Fontána za kinem Radost – foto autor.....	2
Obrázek 3 – Základní kámen města Havířov – foto autor.....	3
Obrázek 4 – Hlavní třída – foto Havířov 2005 [14].....	3
Obrázek 5 – Kyvadlo na náměstí Republiky – foto autor.....	3
Obrázek 6 – Hornictví v Havířově – foto Havířov 2005 [14].....	4
Obrázek 7 – Důlní vozík – foto autor.....	4
Obrázek 8 – Město a jeho zeleň – foto autor.....	4
Obrázek 9 – V centru města – foto autor.....	4
Obrázek 10 – Městská zeleň – foto Havířov – město budoucnosti [7].....	5
Obrázek 11 – Havířov – město zeleně – foto autor.....	5
Obrázek 12 – Víceúčelová hala města Havířov – foto autor.....	9
Obrázek 13 – Maniak aerobice Havířov – foto Internet 1 [24].....	13
Obrázek 14 – Šárka Kašpárková – foto Internet 2 [58].....	15
Obrázek 15 – Mažoretky Dixi Havířov – foto Internet 3 [32].....	20
Obrázek 16 – Logo závodu – foto Internet 4 [37].....	21
Obrázek 17 – Havířovský zlatý kahanec – foto Internet 5 [30].....	21
Obrázek 18 – Vzpěračská hala v Havířově – foto autor.....	24
Obrázek 19 – Interiér vzpěračské haly v Havířově – foto autor.....	24
Obrázek 20 – Nápis při vstupu do haly – foto autor.....	25
Obrázek 21 – Olympionik Tomáš Matykiewicz – foto Havířov 2005 [14].....	25
Obrázek 22 – Dobové fotografie Oty Zaremby – foto Internet 6 [18].....	26
Obrázek 23 – „Sport v našem městě“ – foto propagační materiál k výstavě o sportu [8].....	27

Seznam tabulek

Tabulka č.1 – Dotace na činnost sportovních oddílů v Havířově v roce 2011 [49].....	29
Tabulka č.2 – Přehled obdržených dotací TJ – SK v roce 2010 [52].....	32